

Her İsteyene Borç Vermeli mi

– Gürcan Onat · 13 Eylül 2011

Bir dostum vasıtasıyla tanıştığımız bir delikanlı vardı. Esaslı oğlandı. İş yerlerimiz birbirine yakın olduğu için sık görüşürdük. Fırsat buldukça ben onun dükkâna uğrardım. Bazen de o bana gelirdi. Çok cömertti. İkrâm etmeyi severdi. Kısa zamanda kanımız kaynadı. İyi dost olduk. İyi sohbet ediyorduk.

Ne olduysa borç mevzusundan sonra oldu.

Bizim delikanlı; aslında piyasada pişmiş, tecrübeli bir tüccar olmasına rağmen, aşırı iyi niyetli veya cömert olmasından mütevellî olacak, ciddi manada arkadaş kurbanı olmuştu.

Belki de arkadaşlarını doğru seçemediğindendir.

Kendisinin gayet güzel tıklarında giden bir işi olmasına rağmen arkadaş zannettiklerinin ayartmasıyla yeni işe kalkışmış ve ne yazık ki ciddi bir kazık yemişti. Bundan sonra artık bir türlü toparlayamadı.

İşte bu çabalama dönemlerinde biz tanıştık. Bizden samimi bir ilgi ve alaka gördü. Kendi ifadesiyle "sıcak bir dostluk".

Dostluğumuz iki seneyi doldurdu. Gayet güzel gidiyordu.

Bir gün artık iyice perişan bir vaziyette, benden borç para istedi. Biraz çevremizden toplayıp, yardımcı olmaya çalıştık.

Dostumuz vaziyeti toplama çabasındaiken, yine eski hayırsız arkadaşlarından biri cazip bir teklifle buna gelmiş, o da bu arkadaşını alıp bana geldi. Toptan kâğıt alıp satacaklardı. Acilen 4.000 TL civarında paraya ihtiyaçları vardı. Bildikleri ve daha önce yaptıkları bir işti. İş öyle süslenmiş püslenmişti ki; kısa zamanda kâr getirecekti. Zarar imkânsız görünüyordu.

Dostumu bu halde bırakamazdım. Bacanağımı arayıp kefil olarak bir çek ayarladık.

Evet, işte olan bundan sonra oldu.

Bir daha bizim ahbabı göremez olduk.

Beş altı ay geçmişti, bacanak; "senin ahbab kayıplara karıştı" diye bir hatırlatma yaptı. Ama ben hala kendisine güveniyordum.

Derken ayrılık seneyi tamamladı. Bizim dostumuz meydanda yoktu.

Bir gece, olacak bu ya; vapurda karşılaştık. Ben onu tanıdım. Hemen yanına gittim. Selâm verdim.

"Ya arkadaş nerelerdesin" diye lafa girdik.

Tabii mahcuptu. "Bu borçla nasıl yüzünüze bakayım" diye sırra kadem basmıştı.

Yani borcunun utancından bizim dostluğumuz ve muhabbetimiz de bitmişti.

Hadiseyi kısaca özetlemeye çalıştıktan sonra; kendi kendime sordum. "Bizim dostluğumuzu bitiren benim ona borç vermem mi olmuştu?" "Borç vermeseydim dostluğumuz devam edecek miydi?"

Bu konuyu başka dostlarla da değerlendirdik.

Böyle durumlarda ne yapmak lazımdır?

Borç verdik dostluğumuz bitti, para da gitti.

Borç vermeseydik, bu kişi bize karşı mahcup duruma düşmeyecekti. Belki biraz bozulacaktı ama dostluğumuz yaralı bir halde devam edecekti.

Zor bir durumdu, gerçekten.

Ama doğru hareketin Őu olduğu kanaati ben de karar olarak yerleŐti.

Böyle durumlarda borç vermemek lazımdır. Çünkü denizde batan kişi gibi çırpındıkça yakaladığını da çekip götürüyor dibe doğru. Tüm işlerini tasfiye etmesini bekleyip, sonra kendisine, varsa ailesine insani yardım yapmak onu hayatta tutmak, başka bir dostun yanında çalışan eleman olarak istihdam edilmesine yardımcı olmak daha yararlı olacaktır.